

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Licejska knjižnica

Ljubljana

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročniina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 90 D, za četrt leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in foži se v Ljubljani.

LETO VII.

Telefon šte. 552

LJUBLJANA, dne 1. marca 1924.

Telefon šte. 552

ŠTEV. 27.

Dr. Ivan Černe, Ljubljana.

Indeks blagovnih cen.

Kar hočem v sledečem podati, ni nikak indeks, marveč samo razpredba zvišanja cen v skoro desetletnem razdobju od julija 1914 do februarja 1924. Da bi bilo mogoče napraviti pravilen indeks naših cen, kakor ga stalno priobčujejo druge države, bi bilo potrebno, da bi imeli na razpolago za celo to razdobje natančen izkaz, kakor tudi, da se ujedini na enega izmed načinov izračunavati indeks. Kakor poznano, je Američan Irwing Fisher nastavljal 44 načinov za sestavo indeksov, treba bi bilo le odločiti se, po katerem izmed teh naj bi se vodila državna statistika, da jo moremo uporabljati za pregled in kontrolo gibanja cen na naših trgih.

Indeks sam na sebi je relativnega pomena ter ga je težko uporabljati splošno. Potrebe se ločijo po deželah in kontinentu, kulturi in slojih tako da žal postanejo dostikrat številke iluzorne in za splošno porabo nemogoče. Najprilnejši bi bil še oni indeks, ki registrira samo gibanje cen gotove količine blaga, ki pa morajo biti vzete tako, da so uporabljive za različne dežele ter da vsak, kdor uporablja ta indeks, dobi takoj sliko o cenah za ta ali oni sloj v posameznih deželah.

Ker nimamo tega indeksa in so dosedaj objavljene le številke, med temi tudi izkaz v Revue économique et financière v Beogradu le sumarično nabiranje številke za različne

življenjske potrebščine, hočem tudi jaz v sledečem podati samo izkaz cen 20 tržnih predmetov, tako, da si na podlagi istih lahko vsakdo sam napravi svoj indeks ter izračuna, za koliko je življenje danes dražje, nego je bilo pred približno 10 leti. V indeksu, ki ga gori navedena revija v Beogradu priobčuje, žal ni navedenih predmetov, ki so vzeli za podlago, tako, da je isti za študijski namen kaj malo poraben. Jaz sem sestavljal primerjalno tabelo cen, ki so bile veljavne dne 24. julija 1914, in postavil le-tem nasproti cene z dne 21. februarja 1924 ter obenem izračunal dvig posameznih cen v procentih. Kaka povprečna številka teh zvišanih cen ne bi odgovarjala namenu, vsled česar jo tudi opuščam, tako, da si že, kakor gori navedeno, lahko vsakdo sam napravi za svoje potrebščine indeks svojega »standard of life«. Manjkale bi v teh navedbah seveda cene stanovanj, ki pa itak ne morejo priti v poštev, ker niso proste, marveč je v tej potrebi še v veljavi vezano gospodarstvo. Glede oblik in obuvala pa so cene danes tako različne, da tega ni mogoče v splošno porabnem izkazu navajati. K spodaj navedenim cenam bi bilo dodati še kurjavo in svečavo, žal pa mi te cene v mojem prvem izkazu manjkajo, vsled česar mi ni bilo mogoče navesti jih. Tabela nudi sledeče:

Vrsta blaga	Množina	Cena		Dvig cen v %
		24. julija 1914	21. febr. 1924	
Volovsko meso I.	kg	K 1'80 = Din 0'45	Din 25'—	5555
Telečje meso s priklado	"	" 2'20 = " 0'55	" 30'—	5454
Svinjina II.	"	" 2'— = " 0'50	" 35'—	7000
Zabela, špeh, slanina	"	" 2'— = " 0'50	" 40'—	8000
Pšenična moka »0«	"	" 0'46 = " 0'116	" 6'50	5200
Polentna moka	"	" 0'32 = " 0'08	" 5'—	6250
Ajdova moka, čista	"	" 0'64 = " 0'16	" 9'—	5625
Riž (karolinski)	"	" 0'72 = " 0'18	" 14'50	8055
Leča (domaća)	"	" 0'40 = " 0'10	" 12'—	12000
Fizol (koks)	"	" 0'40 = " 0'10	" 8'—	8000
Ješprenj (ričet)	"	" 0'48 = " 0'12	" 6'50	5416
Kaša	"	" 0'32 = " 0'08	" 6'50	8125
Zdobljeno pšenični	"	" 0'48 = " 0'12	" 7'50	6250
Makaroni	"	" 0'86 = " 0'215	" 17'—	7900
Sladkor (kocke)	"	" 0'92 = " 0'23	" 24'—	10454
Olje (navadno)	l	" 1'20 = " 0'30	" 26'—	8666
Kislo zelje	kg	" 0'12 = " 0'03	" 3'—	10000
Krompir	"	" 0'08 = " 0'02	" 1'—	5000
Petrolej	l	" 0'28 = " 0'07	" 7'—	10000
Milo navadno	kg	" 0'88 = " 0'22	" 16'—	7270

Kakor je razvidno, obsega 1. kolona vrsto blaga, 2. množino v kilogramih oziroma litrih, 3. cene v predvojnih kronah, 4. predstavlja ceno predvojnih kron, preračunano v dinarje dne 24. julija 1914, 5. kolona cene v dinarjih dne 21. februarja 1924 in 6. kolona dvig cen v desetletnem razdobju v procentih. Da moremo namreč dobiti sliko glede dviga cen, je potrebno, da preračunamo predvojnne krone na dinarje, ker moremo le v tem slučaju dobiti pravo sliko, za koliko so se dvignile cene. Vsak drug način primerjanja cen nam poda nepravilno sliko, razen če danes vzamemo mesto cen v dinarjih cene v kronah, kar pa bi bilo seveda isto, samo da nam otežkoča pregled, ker so danes že dinarske cene računane v trgovskih cenovnikih. Navedene cene z dne 21. februarja mi je sporočila tvrdka Kolonijale-Import J. Muc v Ljubljani ter veljajo za prodajo na drobno.

Kakor je razvidno iz tabele, je cena krompirja v tem 10 letnem razdobju povišana »samo« 50 krat, do-

čim je cena domače leče najvišja, namreč 120 krat višja kakor pred vojno. Povprečno so se dvignile cene v tej tabeli navedenih potrebščin za 75 krat ter so nad zlato paritefo. Ako vzamemo namreč dolar z zneskom po Din 80.— = K 320.—, dobimo, da je zlata kruna 65 krat toliko, kakor sedanja papirnatina oziroma sedanjih 25 par. To velja za naše kraje, ne pa tudi za srbske. Po indeksu blagovnih cen, ki ga je objavila gori navedena revija v Beogradu, je razvidno, da so cene v Srbiji le 20—30 krat višje, kakor predvojne. Razlage za to razliko v cenah ni težko najti, tiči namreč v rešitvi valutnega vprašanja. O tem dalje razmotrivati je nepotrebno, ker pridemo na polje valutarne politike in politike sploh, ki je pa ne moremo rabiti pri gospodarskih študijah.

Ker se naša državna statistika ne peča z registriranjem cen, a je kontrola cen, posebno sedaj po porastu dinarja in njegovi novi stabilizaciji silne važnosti za vse prizadete, bi bilo dobro, če bi se v ljubljanskem

mesnem tržnem uradu vodili računi o tržnih cenah in za gotove vrste blaga naravnost izdelale tabele, tako da bi bilo mogoče od tedna do tedna, ali pa na daljšo dobo, na 10 do 20 dni, videti tendenco cen in napraviti eventualno potrebne korrakce. Smiselno bi bilo, da se vzamejo cene v gotovem času, n. pr. v prvih 10 dneh januarja, ali sploh za cel januar 1924 kot podlaga za nadaljno kontrolo, torej enako 100, nakar bomo v procentih videli, kako da se gibljejo cene. Kakor sem pokazal zgoraj, so sedanje cene nad zlato paritefo ter bodo morale vsled tega popustiti, ker jih bo že regulator svetovnega tržišča moral potisniti navzdol, vsaj za one produkte, v katerih iščemo svetovnega trga, t. j. moka, meso in drugi produkti, ki vsled svoje važnosti vplivajo na cene drugih potrebščin, da padajo oziroma naraščajo z njimi vred. Ker je moj gori navedeni seznam posameznih vrst blaga nepopoln, bi ga bilo izpopolniti še z nekaterimi nadaljnimi vrstami bla-

ga, da bi bil popolnejši. Mogoče bi bilo tudi po vzorcu drugih mest napraviti prave indekse, ker ima tržni urad v svojih zapiskih cene, ki so veljale v zadnjih 10 letih. Upoštevati bi bilo v tem slučaju poleg hrane tudi obleko in obufo, stanovanje, kurjavo in svečavo ter še druge kulturne potrebščine kot poseben dodatek. V tem pogledu ima mesto Dunaj vzorno urejene statistične poglede in so bile tako izdelane tabele kot podlaga pri posameznih mejznih gibanjih, tako da so se upravni zahtevki tudi upoštevati. Posebno poročevalsko služba je vodila dobra gospodarska revija »Der österreichische Volkswirt« tako, da bi bilo na podlagi teh tabel mogoče tudi za nas sestaviti okvir indeksa. Tak statističen pregled bo posebnega pomena sedaj, ko moremo računati s postopno stabilizacijo dinarja v etapah ter moremo pričakovati, da se bo dinar stabiliziral najbrže na 8—9 švicarskih santimov.

Proti hujskanju javnosti zoper trgovstvo.

V našem listu smo pred kratkim opozorili na najnovejšo namero ministra za socialno politiko, ki kaže, da nekateri odločujoči faktorji še danes niso prišli do prepričanja, da draginje ni mogoče spraviti s sveta le s policijskimi odredbami in persekucijo trgovstva. Skoro da so zastoj in bob ob steno vsi dokazi naših gospodarskih krogov, da ključ do izboljšanja draginjske krize ni v rokah trgovstva, temveč drugod. Predvsem je rešitev v oblasti onih, ki vedre v naši gospodarski politiki, ki brez prestanka in brez mere navijajo razne stare in nove davke in takse, železniške tarife in druge pristojbine, onih, ki s svojim birokratskim poslopanjem povzročajo tako v finančni, prometni, politični in sodni upravi trgovstvu mnogo ogromnih nepotrebnih stroškov. V primeri s temi faktorji je zadnji porast dinarja pač skoro brez vsakršnega vpliva na cene. Da je naše stališče bilo pravilno, dokazuje resolucija Središnjega upravnega odbora Saveza trgovca u Hrvatskoj i Slavoniji, sprejeta na plenarni seji dne 22. februarja. Ker je izraženo v njej mnenje trgovskega sveta iz drugih pokrajin naše države, je za nas tem bolj zanimiva in jo zato priobčimo. Resolucija pravi:

»Komaj je naš dinar pokazal skozi nekaj dni tendenco izboljšanja, je že smatral g. minister za socialno skrb za nujno potrebno, da opozori našo javnost, da budno pazi na trgovine, češ, da je razumljivo, da morajo radi padca inozemskih valut trgovci prodajati blago ceneje. Najboljši odgovor g. ministru je izjava g. ministra financ, da ne veruje v tako nagli skok dinarja, toda dejstva so dokazala, da je dinar koj po porastu zopet padel. Kaj hoče doseči minister financ s tako opozoritvijo javnosti proti trgovcem? Ali mu mogoče ni prav, da še ni uničen cel trgovski stan? Ali g. minister ne ve, da se je brzemu funkcioniranju naših železnic in carinarinic zahvaliti, da traja mnogo tednov, preden trgovec prejme naročeno blago in da je zato računano blago

na skladišču trgovca po tečaju dinarja en do dva meseca preje? Naj izvoli g. minister za socialno skrb prepustiti reguliranje cen blagu svobodni konkurenci in naj ga ne bo strah, da se bodo trgovci preveč obogatili. V današnji dobi težke denarne krize in splošne poslovne stagnacije je vsak trgovec srečen in zadovoljen, ako sploh izhaja in ne pade nobenemu trgovcu na misel, da se prevzame. Savez trgovca je dokazal naši javnosti že opetovano, da polaga večjo važnost na to, da utrdi solidnost v trgovskem staležu in bo v vsakem slučaju prepustil nesolidne trgovske elemente njihovi usodi. Najenergičnejše pa mora profesirali proti neutemeljenemu hujskanju javnosti proti trgovstvu, posebno pa zato, ker taka kampanja prihaja od strani aktivnega in odgovornega ministra.«

Francoski frank.

M. Bokanowski, proračunski poročevalec francoske zbornice, velja v finančnih vprašanjih za največjega strokovnjaka. O padcu franka je izjavil to-le:

»Sedanja denarna kriza ima lahko najhujše posledice za vse francosko gospodarstvo, za socialni mir Francije in za njeno politično bodočnost, če ne bomo pravočasno dobili dobrih odpomčkov. Ko je 14. januarja zrasel dolar od 21.3 frankov na 23.3 in funt od 90 na 98 frankov, tedaj se je polastil prebivalstva strahovit strah; zdelo se je, da je Francija denarno zlomljena. V prvih dneh so uporabili nekaj sredstev, so izdali par odredb za očistitev borze, so izgnali nekaj sumljivih tujcev itd. A to ni nič pomagalo; valuta se v domačih mejah ne da regulirati, ona je gospodarsko in psihologično mednarodna zadeva.«

»Kateri so vzroki sedanje krize?«

»Naša trgovska bilanca je v ravnovesju. Za 36 milijard frankov eksportiramo in za ravno toliko importiramo. Vzrok padca torej ni v pasivnosti trgovske bilance. Vprašamo se, zakaj inozemski dolžniki in upniki Francije ne pridejo v Parizu skupaj, se tukaj med seboj pogodijo in tako

frank stabilizirajo. Vzroka sta dva: 1. Ker se import in eksport od meseca do meseca menjavata; 2. Ker se poravnava ne da doseči na enem samem kraju.

Francoski importer kupuje v Ameriki bombaž, na Angleškem premog. Ko plačuje, mora kupiti na pariškem denarnem trgu potrebne dolarje in funte. Nasprotno pa morajo na primer Angleži kupiti v Londonu franke, itd. Oboje se ne more izvršiti istočasno v Parizu. Poravnava med francoskimi dolžniki in francoskimi upniki se vrši torej ob različnem času in na različnih krajih. In kaj je vzrok za zadnje dogodke? Francoski dolžniki so upali na zboljšanje franka in so čakali do zadnjega, preden so se preskrbeli s tujimi valutami. V določenem trenutku je bilo torej povpraševanje po inozemskih devizah izredno veliko in zakon o ponudbi in povpraševanju se je neogibno uveljavil. Vrhu tega ima pa hausse za posledico zmeraj hausse, kakor ima baisse za posledico baisse. Na drugi strani so inozemski kupci ob padcu franka čakali na nadaljni padec in se niso krili.

»Katero vlogo imajo v tej krizi inozemski lastniki francoskih frankov?«

»Od leta 1919. na 1920. je znašal deficit naše trgovske bilance 65 milijard. Ta deficit je povzročil prvi padec franka, ki bi bil še večji, če bi se bil mogel deficit izravnati z nakupom deviz. Mnogo inozemcev je pa franku zaupalo, in so franke ali obdržali v depotu ali pa so jih zamenjali za francoske državne papirje. Teh listin sedaj ne marajo prodati, ko je šel frank nazaj. Propaganda onih krogov, ki so špekulirali na padec franka, je pa del lastnikov frankov demoralizirala in so prinesli franke na trg. Sedaj je pri nas kriza zaupanja. To krizo moramo premagati in moramo svet prepričati, da frank ni v nevarnosti. Odločilen za kredit kakšne dežele je pa njen proračun. Naš splošni proračun je popolnoma v ravnovesju, čeprav se je od leta 1922 dvignil za 3600 milijonov. Ni pa tako s specialnimi proračuni. Treba je zopet pridobiti si kredit sveta; 15. januarja kot na dan viška krize, smo izrazili trdno voljo po ravnovesju in že to je padec franka zavrlo. Plaz se še ni ustavil, a smo ga zadržali; zaupanje se počasi vrača.»

Bolgarska žetev leta 1923.

Pri agrarni deželi, kakor je Bolgarija, igra žetev seveda prvo vlogo v gospodarstvu. Poljedelstvo ministrstvo je cenilo pridelek žita l. 1923. na 1.324.000 ton napram lanskim 1 milijon 102.500. Pred vojsko je izvažala Bolgarija navadno nekaj več kakor četrtino žetve. K navedenemu številu pride še prebitok iz prejšnjih let; 1922 je znašal okoli 200.000 ton, 1923 pa okoli 800.000. Pridelek sladkorne pese cenijo na 35.000 vagonov, še enkrat toliko kakor leto prej. Iz te pese napravijo čistilnice lahko okoli 40 milijonov kilogramov sladkorja. Ker ta množina domačo uporabo daleko presega, upajo na izvoz 15 milijonov kilogramov. Izborno je uspel tudi pridelek tobaka, 45 milijonov kilogramov, doma ga porabijo samo pet milijonov.

To vse je zelo razveseljivo, a eksport se mora boriti z velikimi težkimi. Lev se je lansko leto dvignil za 40 odstotkov in je ta dvig povzročil znatno znižanje cen; na mednarodnem žitnem trgu konkurirata Amerika in Rusija, na tobačnem pa Turčija in Grčija. Ves svet pridela na primer za 4.500.000 ton več žita, kakor ga pa potrebuje; Grčija je pridelala l. 1923 najbrž 42 milijonov kilogramov tobaka. Največ bolgarskih pridelkov je kupila prej Nemčija; sedaj jih iz znanih vzrokov ne more. Skupni izvozi izdatki na pristojbinah, kolkih itd. znašajo za 100 kg pšenice 27 levov, koruze 20,30, rži, prosa, ječmena in ovsu tudi po 20,30, za 100 kg fižola pa 81 levov.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani.

Dne 22. februarja t. l. se je vršil IV. redni občni zbor. Iz poročila, podanega po ravnateljstvu, povzamemo sledeče:

V hitrem begu velikih dogodkov zdrči hitro kakor časa tek mimo nas mnogokateri pojav znamenite gospodarske važnosti. V prejšnjem letu smo brez večjih vidnih streslajev prestopili tudi v starem kronskem področju naše države v dinarje. Prehod od nižje edince krone na višjo dinarja je gotovo dejstvo. V poslovnem življenju je računanje v dinarjih strumno izvedeno, v zasebnem gospodarstvu krona še ni iz spomina in računa. V zvezi z drugimi okolnostmi je prehod od krone na dinar vsekakor učinkoval dražilno. V jedru krepko, je naše gospodarstvo šlo preko te čeri brez večje škode prav tako kakor preko valutne reforme. V preteklem letu so romanske valute zgubile na svoji internacionalni vrednosti. Nemška marka je zapadla katastrofi tako, da je postala neogibno potrebna uvedba rentne in zlate marke. Avstrija je obdržala svojo stabilizirano krono kot plod smotreno provajane sanacije. Poljski in madžarski denar je imel minulo leto svojo zelo nemirno dobo. Ponovne izpremembe v gospodarstvu naših sosedov in naših kupčijskih interesov naravno niso baš gladile kupčijskih potov naši trgovini in industriji. Osebito je naša eksportna trgovina in industrija občutevala posledice velikih izprememb v Nemčiji.

Tekom preteklega leta je v naši državi gospodarska konsolidacija v vsakem oziru napredovala. Razveseljivo dejstvo je napredujoča zavest naših gospodarskih krogov o velikih skupnih interesih in enotno postopanje v očitovanje ekonomskih interesov. Promet se je odločno izboljšal na suhem in na vodi, razvija se že točneje in dokaj glajše. Imeli smo tudi dokaj ugodno letino.

Bodreč pojav je dejstvo, da se vrača vera in zaupanje v nacionalni novec. Prej le preživo kolebanje vrednosti dinarja je prenehalo. Izvzemši mimosrednjih vibracij je kazal dinar celo leto rahlo vzpenjavno tendenco. Zadnje mesece se je ustavil na višini 6,50 v Curihu. Ugodno prognozo za razvoj naših gospodarskih prilik dopušča sporazum z Italijo. Dolgoletno nesoglasje je pomenjalo odprto rano, ki je trovala naš gospodarski organizem.

Neljub moment zanaša v preteklem letu v naše gospodarstvo trdo pomankanje gotovine, velika tesnost na denarnem trgu in draga obrestna mera. Do druge polovice leta 1922. v Sloveniji ni bila ravno trda za denar in kredit, tudi obrestna mera se je

gibala v zmagljivih merah. Poslej pa se je pričnala napetost stopnjevanju od roka do roka. Lani tudi po novem letu pičnost ni popustila, marveč je trajno napredovala ter se je tekom druge polovice prošlega leta ustanovila tudi pri nas kot stalen neprijetni gost. Trde posledice denarne tesnosti se opazajo zadnje mesece v Sloveniji v gospodarstvu vsepovsod. Stagnacija je zajela malone vse stroke našega gospodarstva. Zastoj je nastopil v industriji, trgovini in obrtu. Tudi agrarne sloje bremeni denarna draginja. Napeti položaj na denarnem trgu nalaga previdnost vsem poslovnim krogom. Discipline in preudarnosti treba na pragu pred vsako večjo kupčijo. Hkratu občutevamo močan pritisk na naših blagovnih tržiščih vsled nadmočne inozemske konkurence, ker je naša produkcija obdana vsenaokoli od industrialno mogočno razvitih sosedov z dobro merkantilno in eksportno organizacijo.

Sredi te denarne pičnosti se je naš zavod vestno zavedal svoje velike naloge napram svoji številni trgovski in industrijski klijenti ter je tudi v tej sili razmer z vso možno kulanco gladko oskrboval vse legitimne kreditne potrebe v domači in tuji moneti.

Poslovanje našega zavoda se je v preteklem letu gibalo precej v istih mejah kakor v letu 1922. Zaznamovati imamo celo napredek v vseh panogah vključno stagnaciji v poslovnem življenju.

Celokupni blagajniški promet v letu 1923 je znašal Din 1.409.860.663,44 proti Din 1.271.286.545 v letu 1922. Stanje menic koncem leta 1923 je bilo Din 28.756.517,51. Stanje dolžnikov in sicer bank Din 81.420.063,42, drugih dolžnikov 109.539.468,33, skupaj 190 milijonov 959.531,75 Din. Stanje kreditorjev Din 234.063.527,42. Celokupni promet v letu 1923 je znašal Din 15.389.820.000 proti prejšnjemu letu 10.547.216.000. Udeležbe pri trgovskih, industrijskih in drugih podjetjih so se znatno razširile. Upoštevajoč današnje težke gospodarske prilike, se mora priznati, da so skoro vsa podjetja vendar dobro uspevala. Pri delniški glavnici Din 5.000.000 in rezervnih fondih Din 2.484.870,20 je znašal čisti dobiček Din 1.922.650,46. Redni občni zbor je temeljem poročila nadzorstvenega sveta odobril soglasno predložene letne račune in sklenil 10% dividendo. Podpornemu skladu uradništva se je dalo Din 125.000 in za obče-koristne namene Din 50.000. Izredni občni zbor dne 24. januarja je sklenil povišati delniško glavnico od 5 milijonov na 12 in pol milijonov dinarjev. Podpisovanje novih delnic je bilo završeno do 15. februarja 1924 s popolnim uspehom.

Stvarna pristojnost trgovinskih sodišč brez ozira na vrednost spornega predmeta.

Trgovinsko sodstvo moremo razlikovati v višje in nižje. Višje trgovinsko sodstvo opravljajo zborna sodišča, nižje pa okrajna sodišča. Za dodelitev pravde višjemu ali nižjemu sodstvu je navadno merodajna vrednost spornega predmeta (nad 4000 kron).

Brez ozira na vrednost spornega predmeta, torej izključno, pa spadajo pod višje vodstvo:

a) pravde, ki izvirajo iz meničnih opravil (§ 51., št. 3 j. n.). Ta, nekoliko nejasen izraz je točno opredeljen po § 555. cpr., ki v svojem uvodu govori v meničnihopravnih zahtevkih. Semkaj spadajo tudi tožbe iz amortiziranih menic, ne spadajo pa tožbe, da se naj menica izda, indosira, izda duplikat, da pokrije ali valuta, vrne plačana menica, ugotovi, da tožnik kot porok izvestne menice ničesar ne dolguje meničnemu imetniku. Tudi ne spada k tem pravdam t. zv. obogatitvena pravda v smislu čl. 83. mč. r., po katerem ostanejo izdatelj lastne menice ali tuje menice ali sprječnik, ako je njih menična zaveza ugasnila vsled zastaranja ali zato, ker so se zamudila dejanja, katere zakon predpisuje za ohranitev

meničnih pravic, imetniku menice vendar še zavezani, toda le toliko, kolikor bi se obogatili z njegovo škodo (čl. 83., 98., št. 10. mč. r.). Vsi ti zahtevki niso meničniopravni zahtevki.

b) pravde, s katerimi se sodno zasledujejo čekovnopravnih regresnih pravic zakon 3. aprila 1906, drž. 84.). Ne spadajo pa med te pravde tožbe na povračila škode radi nedostatne založbe (pokritja) čeka; tudi ne spori iz neposrednega razmerja med imetnikom čeka ali neposrednim imetnikom prednikom in izdajateljem čeka.

c) spori iz pravnih razmer, ki se nanašajo na zaščito in rabo znamk, vzorcev, modelov in privilegijev (§ 51., št. 4. j. n.). Prejšnje določbe (cesarski patent 15. avgusta 1852., drž. 184) v stvarnih privilegijih, 7. decembra 1858., drž. 237, v stvarnih vzorcev, zakon 6. januarja 1890., drž. 19, o obrani znamk, in zakon 11. januarja 1897., drž. 30, o obrambi iznajdb (patentni zakon), so sedaj naldomeščene pri nas z zakonom o zaščiti industrijske svojine od 17. februarja 1922, Ur. list 163-1922, Službene Novine 69-1922, prilog IX. Tu

sem spadajo po § 147. tega zakona tožbe, da se ustavijo nadaljni posegi v pravico industrijske svojine (posegi v patent: § 143., v vzorce in modele: § 144., v žige: §§ 145., 146.). Ob vsakem posegu v pravico industrijske svojine sme oni, ki je zadet, zahtevati, naj se ugotovi, da velja njegova pravica, naj se prepovedo nadaljnji posegi vanjo in naj se ukrene, česar treba za to; naj mu toženec izroči dobiček, pridobljen s posegom, naj mu povrne storjeno škodo, ako je kriv posega, kakor tudi izgubljeni dobiček, ako je izvršil poseg namerno. Vsi ostali spori ne spadajo pred sodišče, temveč pred upravo za zaščito industrijske svojine, ki je samostojen državni urad s sedežem v Beogradu, oziroma pred njegov odbor za pritožbe, odbor za vsparavanje in kasijski odbor. Tja spada tudi pozivna pravda §-a 153. na ugotovitev, da tožitelj ne posega v toženčevu industrijsko svojino, katero pravdo mora pa uprava zavrniti, ako je bil toženec podal tožbo pri sodišču zoper tožitelja radi posega v njegovo industrijsko pravico.

č) tožbe proti družbi z omejeno zavezo, naj se sklep družabnikov izreče ničnim (zakon 6. marca 1906., drž. 58, § 42., št. 2.).

d) tožbe za odškodnino na podstavi zakonov 5. marca 1869, 27. in 12. julija 1902., drž. 147, o odgovornosti železnic, obratovanih z uporabo parne ali katerekoli druge elementarne sile, toda le za telesne poškodbe ali usmrtitve ljudi po prigodkih v železniškem prometu. Semkaj spadajo le tožbe zoper železniška podjetja, tudi zoper državo kot obratnega podjetnika, ne pa tožbe zoper železniškega nameščenca, ki je zakrivil nezgodo. Pač pa spadajo sem regresne tožbe zavarovalnic zoper nezgode, radi odškodnine, ki so jo morale plačati po železniški nezgodi poškodovanemu.

e) tožbe zavoljo ničnosti razzodila borznega razzodišča (čl. XXIII. uvodnega zakona k civ. pravd. redu) in tožbe na neveljavnost takega razzodila (čl. XXV. istega uvodnega zakona 1. avgusta 1895., drž. 112.). Ne spadajo sem izpodbojne tožbe zoper razzodila drugih razzodišč.

f) tožbe iz opravil, ki se nanašajo na pomorske ladje in pomorske voznje, in pa iz vseh drugih pravnih razmerij, katere je presojeti po zasebnem pomorskem pravu, ako ne gre za stvari, omenjene v t. 5.—7. §-a 49. j. n. (§ 51., št. 5. j. n.).

Pod nižje trgovinsko sodstvo pa gre, brez ozira na vrednost spornega predmeta, tožbe iz najema ladij, iz službenega razmerja možva na ladijah in iz pomorskega vozniškega opravila (§ 49., št. 5.—7. j. n.):

Mišljene so vse take tožbe, brez razlike, in ne samo, kolikor bi bili podani pogoji, omenjeni v § 49., št. 5. do 7. j. n. Ni pa treba, da bi bil toženec trgovec.

V Sloveniji nimamo samostojnih trgovinskih oziroma trgovinskih in pomorskih sodišč (kakor so bila na Dunaju, v Pragi oz. v Trstu) niti okrajnih sodišč za trgovinske stvari oz. za trgovinske in pomorske stvari (kakor so bile na istih krajih). Pri nas opravljajo nižje trgovinsko sodstvo navadna okrajna sodišča, višje pa trgovinski senati na zbornih sodiščih prve stopnje (deželnem, okrožnih sodiščih). Trgovinski senati imajo to posebnost, da je v njih poleg dveh sodnikov po poklicu, tudi en sodnik-lajik strokovnjak iz trgovskega stanu. Po razbremenitveni noveli (cesarski naredbi 1. junija 1914., drž. 118) pa razsoja v pravnih, naštetih pod c), č), e) in f), sodnik poedinec, ako vrednost spornega predmeta ne presega 20.000 K (zakon 30. januarja 1922, Ur. list 150-1922, Služb. Novine 105-1922, prilog XVII.).

Pripominja pa se, da se določi izključno po predpisih trgovinskega zakona (čl. 277.), v kolikor je upotrebiti pri razsoji sporov iz trgovinskih opravil določila trgovinskega zakonika in trgovinske šege, ne pa po tem, da-li je odkazan spor po sodnem pravniku (j. n.) pred trgovinsko sodišče (trgovinski senat) ali civilni senat zbornega sodišča. Tudi civilni senat (sodnik-poedinec, oz. okrajno

sodišče) ima primeniti trgovinsko-pravne predpise, ako so merodajni za presojo pravnega posla po določbah materijalnega prava. Razlika je le še ta, da je v trgovinskem senatu trgovski stan zastopan po svojem članu kot sodniku-lajiku ter tako sodeluje pri trgovinskem sodstvu. Ta razlika je pač važna, vendar sta preobremenitev sodišč in skrb za njih hitro poslovanje dovedla do tega, da je ta pogodnost trgovskega stanu se mora nekoliko vtesniti z neogibno ustanovo sodnika-poedincea.

M. Savič:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Preprogarstvo v Bolgariji.

Pirotskim preprogam delajo v Skoplju in v ostali Makedoniji izza zadnjih šestih let čiporovačke preproge vsled nizke cene jako občutno konkurencio, ker uspešno izpodrivajo pirotske preproge, dasi so pirotske boljše. Izdelujejo se v vaseh: Čiporovcu, Kopirovcu, Vlačskem Selu, Železnu in v okoliških vaseh (v okrožju berkovačkem na Stari Planini). Preproge so večjega obsega, slabe in manj vredne, zaradi tega jih Turki nazivajo »bakam«, kar znači: slab. Izdelujejo jih iz tabačke volne. Čiparose, tako se imenujejo čiporovačke preproge, se barvajo z anilinskimi barvami. Uporabljati se morejo 15 do 20 let. V prejšnjih časih so bile boljše izdelane, osobito v črnkasti barvi, katero so poznali tudi v Beogradu. Naš pirotski vetel se prodaja po 160 do 180 Din, njihov pa po 80 Din. Njihov kvadratni komolec se plačuje po 3 do 4 Din. Čiparose izdelujejo kmečice pozimi, takrat predejo, barvajo in tko, poleti pa delajo tudi na polju. Bolgari so si nabavili naše albume in jih razdelili med kmete, da se ravnao po njih. Oni pa se nočejo učiti novotarij, ampak delajo še vedno po starih vzorcih, vsled česar tudi nimajo uspeha.

V Bolgariji kupi trgovec volno in jo izroča delavkam, da jo predejo, barvajo in tko proti primerni nagradi. Ko si trgovec nabere za 1000 do 2000 Din blaga, ga odpelje v Carigrad, Anatolijo, Smirno, Bitolj, Skoplje, Solun itd. na prodaj. Zaloge teh preprog je v Kara Dimitrijevi trgovini v Sofiji, kamor prihajajo tudi Bosanci jih nakupovat. G. Tasa Petrovič ima v Caribrodu zalogo čiporovačkih preprog, kjer jih prodaja hkratu z belim bolgarskim suknom v Bosno. Ima pa tudi zalogo pirotskih preprog v Pirotu, kamor istotako prihajajo Bosanci. Bosanci nakupijo za 4 do 5.000 Din čiporovačkih preprog. Tudi v Beogradu se jih prodaja na leto 10 do 12 kosov. Bolgari so osnovali v Caribrodu preprogarsko šolo, za kar so porabili 100.000 Din. Začeli so posnemati naše preproge, a imajo tanko predivo, vsled česar so tudi preproge tanke. Po poročilih šola ni imela nikakega uspeha ter je prenehala že po dveh letih, ker otroci niso hoteli hoditi v šolo ravno zato, ker so malo zaslužili. A tudi predivo in barva ni mogla prenesti naše konkurence. Kakšen uspeh pa more tudi doseči delavka v Caribrodu, ki se bavi z izdelovanjem preprog, ako mora sama barvati prejo, a ne zna barv razvrstiti. Njeni izdelki so slabi. V Sofiji ima ena delavka šolo, katero vzdržuje država, da se otroci priučijo preprogarsstvu.

V Panadijurištu je bolgarska vlada sezidala delavnico za preproge, ki je veljala s statvami okoli 150.000 dinarjev, a vlada jo je prepustila trgovcu Jermeninu, ki se obrtoma peča z izdelovanjem in prodajo preprog.

Izdeluje tudi perzijske preproge in zaposluje do 500 delavcev. Naročil ima toliko, da ne more vseh izvršiti. Delavnica ima svojo barvarijo in oddelek za črteže. Delajo deklice od 12 do 15 let, ki se uče tudi risanja ter zaslužijo na dan 40 do 80 par. Jermenin je uvedel izdelovanje kosmatih perzijskih preprog

tudi v drugih krajih, kjer pa delajo delavke na domu, ker ni delavnice. Govorilo se je že, da pride tudi v Piroto, da tudi tu uvede podobno izdelovanje, a pogajanja niso uspela. (Dalje prihodnjic.)

Trhovelski premog in drva

dobavlja
 DRUŽBA »ILIRIJA«, LJUBLJANA, Kralja Petra trg 8. — Telefon 220.
 Plačilo tudi na obroke!

Trgovina.

Izvoz pelina iz Dubrovnik. Iz Gruške luke se izvažajo v tekočem letu velike množine pelina. Dosedaj se je izvozilo 5 vagonov, a 5 čaka še na vkrcanje. Cene pelinu so 3 do 4 Din za kg.

Zunanja trgovina Čehoslovaške. Čehoslovaška trgovska bilanca za mesec januar t. l. je 9% milijona kron pasivna. Izvoz je znašal 800.3 mil., uvoz pa 809.8 milijonov. Pasivnost je pripisovati okolnosti, da je bil redni promet na Labi v januarju za 289 mil. kron nižji nego prejšnji mesec (december 1923).

Pogoji za otvoritev pariške blagovne borse. Dopisni urad Havas poroča: Zastopniki trgovskih zbornic za sladkor in kavčuk so se sporazumeli za sprejem sledečih izprememb pri ureditvi raznih trgov: 1. Izključitev tujcev, ki nimajo stalnega bivališča v Franciji in vsake osebe, ki ni vpisana v trgovskih zapisnikih. 2. Skrčenje terminov za izpolnitev pogodb. 3. Pogoji likvidacij kupčij v Franciji v slučaju, da prenehajo kvotacije.

Konkurzi v Nemčiji. Tekom leta 1923. je bilo v Nemčiji 249 konkurzov napram 935 v letu 1922 in 3042 v letu 1921.

Prevoz naše živine preko Soluna. Te dni se bo podala delegacija jugoslovanske trgovske zbornice v Solunu v Atene, da zahteva od grške vlade, da umili stroge mere glede karantene, ki so jo uvedle lokalne oblasti v Solunu za prevoz jugoslovanske živine.

Trgovinska pogodba med Nemčijo in Združenimi državami. Nemški listi objavljajo trgovinski sporazum, sklenjen dne 8. decembra 1923 med Nemčijo in Združenimi državami. Sporazum sloni na klavzuli največje pogodnosti.

Zunanja trgovina Italije leta 1923. Vrednost italijanskega uvoza je znašala v prošlem letu 17.225 milijonov lir, napram 15.765 milijonov v letu 1922. Izvoz pa je znašal 11.058 milijonov, napram 9302 milijonov v letu 1922. Pasivnost trgovske bilance torej znaša v prošlem letu 6127 milijonov lir, napram 6462 milijonov v letu 1922.

Vzorčni sejem za živino v Milanu. V Milanu se bo vršil od 12. do 27. aprila 1924 vzorčni sejem za konje, govedo, prašiče in ovce. Prospekti sejma so interesentom na razpolago v pisarni trgovske in obrtniške zbornice.

Poravnalno postopanje. O imovini Ivana Štora, lesnega trgovca v Vodmatu št. 16, pošta Moste pri Ljubljani, se je uvedlo poravnalno postopanje. — Istotako se je uvedlo poravnalno postopanje o imovini Antona Tonejca, trgovca v Mariboru, potem o imovini Ivana Kmeta v Ljubljani, registriranega pod firmo Kmet in Ko.

Denarstvo.

Določitev uradnega tečaja dinarja za mesec marec: napoleondor 276 Din, zlata turška lira 314 Din, funt šterling 344 Din, dolar 80 Din, 100 francoskih frankov 336 Din, 100 švicarskih frankov 1385 Din, 100 grških draham 140 Din, 100 lir 344 Din, 100 šK 232 Din, 100 lejev 41.50 Din, 100 holandskih goldinarjev 2982 Din, 100 avstrijskih kron 0.11 dinarja, 1 milijon poljskih mark 2.50 dinarja, 100 belgijskih frankov 282 Din.

Ogrska hranilna krona. Pravkar je stopila na Ogrskem v veljavo takozvana hranilna krona, ki naj predstavlja nekako stalno valuto. Ogsje se izdajajo le še krediti od novčaničnega zavoda z valutno klavzulo, ki obstoji v tem, da se ima izvršiti povračilo po svoječasnem dnevnem kurzu hranilne krone. Ta pa se določi na podlagi notiranja ogrske krone na najvažnejših inozemskih borzah, dalje na podlagi domačega dolarškega kurza, kakor tudi na podlagi tečaja šestih arbitražnih papirjev, ki so bili dotičnega dne največ v prometu. Kurz krone določa na ta način tričlan-ski komite.

Režija avstrijskih bank. — Režijski stroški večjih avstrijskih bank (plače, stroški in davki) znašajo po stališčnih podatkih 7 do 23% akcijskega kapitala. Najvišjo izmero dosegajo pri Wr. Bank Vereinu (23%), najnižjo pa pri eskomptni družbi (7%).

Industrija.

Lesna eksportna in industrijska d. d. v Mariboru. Koncem februarja p. l. se je v Mariboru ustanovila pod zgornjim naslovom nova delniška družba. V četrtek, dne 28. februarja se je vršil v družbeni pisarni v novo nazidani hiši Centralne banke v Mariboru prvi redni občni zbor, zastopan po 1900 delnicah od 2000 skupnih delnic. Zborovanja se je med drugimi udeležil tudi knez Windischgrätz ter dr. Blis iz Zagreba. Po pozdravu g. Kobija kot predsednika upravnega sveta, je podal izčrpno poročilo o poslovanju družbe g. ravnatelj Sikušek. Iz poročila posnemamo najvažnejše točke: Družba si je nadela program izločitev posredovalcev med producenti in konsumenti, ki podražujejo cene proizvodov. Torej zasleduje družba koncentracijo vseh producentov in organizacijo direktne prodaje konsumentu. Dole se je koncentracija sklenila s tvrdko Drago Kobi, knezskofofom dr. Jegličem (posestvo Gornjigrad), s kcedonikom Muta in knezom Windischgrätzom. V zvezi pa stoji družba tudi z večjimi drugimi producenti. Tudi organizacija direktne prodaje je kljub velikim težkočam prvega leta dobro uspela. Posrečila se je zveza z domačimi producenti končnih izdelkov, posebno zabojev. Na tem polju je družba pokazala, da je domača industrija kos tudi večji tuji konkurenci. Za letošnje žetev je že več naročil za zaboje. Pa tudi na zunanjem trgu je družba žela lepe uspehe. Čeprav izkazuje bilanca ugoden uspeh, se je vendar sklenilo, da se ne izplačajo nagrade in tudi ne dividende, ki se uporabijo za dotacijo rezerve. Soglasno se je odobrila kooptacija novih članov v upravni svet (knez Windischgrätz, Lukman). Upravni svet sestoji iz gg. Kobi, Kušek, dr. Blis, Herman, dr. Jež, Lukman, Oto knez Windischgrätz in Mrljak. Nadzorstveni svet: inž. Pelhan, V. Lininger in dr. Leskovar. Politično oblast je zastopal vladni tajnik g. dr. Mulaček.

Ogrska mlinska industrija. Ogrska mlinska industrija je bila pred vojno zelo razvita ter je bila večja od nje le ameriška mlinska industrija. Najvažnejša podjetja te industrije so bila osredotočena v Budimpešti. Sedaj pa se je stanje spremenilo. Država je izgubila največje površine za produkcijo žita ter je omejeno poslovanje na veliko manjše razmere. Izmed 11 velelinov se nahaja v pogonu le 5—6 in še ti z reduciranim obratom, dva mlina sta pretvorjena v tekstilne tovarne in se še drugi pripravljajo za preureditev v druge industrije. Istotako težak položaj je v pivarski industriji, ki je izgubila znatno število svojih odjemalcev. Tudi te tovarne se pretvarjajo v druge svrhe.

Kriza poljske tekstilne industrije. Po vesteh iz Lodza se nahaja tamošnja tekstilna industrija v težki krizi. Izvoz lodske tekstilnih proizvodov, ki je znašal prošlo leto 60%, je padel to leto na 10—15%. Glavni vzrok te krize so visoki proizvodni stroški. Lodske tekstilni proizvodi ne morejo dalje konkurirati z avstrijskim in češkim blagom. Kot odjemalci so odpadli Balkan, Rumunska, Jugoslavija, baltiške province in Turška. Vsled teh dejstev so lodske tekstilne tovarne znatno omejile svoj obrat. Od 69.468 delavcev v 38 tovarnah je zaposlenih sedaj komaj še 17.519 normalno, 1606 je nezaposlenih, a ostali so samo dnevičarji.

Davki in takse.

Imenovanja v cenilno komisijo. Delegat ministra financ g. dr. K. Šavnik nam je sporočil, da je imenoval v cenilno komisijo: **Za cenilni okraj Črnovelj.** Za člana: Božidar Šetina, finančni konceptni praktikant v Novem mestu in Peter Raneh, posestnik v Podbrežju. Za namestnika: Malešič Ivan mlj., trgovec iz Mellike, Ivan Konda, posestnik iz Paporeč in Alojzij Fabjan, posestnik in čevljar iz Črnomlja. — **Za cenilni okraj Novomesto.** Za člana: Božidar Šetina, finančni konceptni praktikant in Rudolf Weixler, davčni upravitelj, oba v Novem mestu. Za namestnika: Alojzij

Vovk, župan in posestnik v Gotinvasi in Josip Avsec, posestnik in vrvar v Novem mestu. — **Za cenilni okraj Litija.** Za člana: Jakob Drol, višji davčni upravitelj in Ivan Stupar, davčni upravitelj, oba v Ljubljani. Za namestnika: France Kunstler, trgovec z lesom v Litiji in Ivan Fuceg, vrvar v Višnji gori. — **Za cenilni okraj Ljubljana okolica.** Za člana: Jakob Jesih, posestnik, mesar in gostilničar iz Rudnika št. 30, Jakob Drol, višji davčni upravitelj iz Ljubljane in Josep Reich, posestnik in nadučitelj v pokozju iz Dola. Za namestnike: Ivan Stupar, davčni upravitelj iz Ljubljane, Jakob Dimnik, posestnik, gostilničar in mesar iz Device Marije v Polju št. 7 in Alojzij Javornik, posestnik, gostilničar in mesar iz Laniš št. 30.

Točarinska taksa po tarifni postavki 62. taksnega zakona. — Na mnoga vprašanja, ki nam dohajajo iz krogov interesentov, pojasnjujemo, da trgovine, ki smejo kot take prodajati pijače le v zaprtih posodah (po trgovskem običaju zaprtih), niso zavezane točarinski taksi, pač pa so zavezane podjetja, ki prodajajo pijače v odprtih posodah za konzum izven poslovnih prostorov (vinotoči, ki prodajajo vino samo čez ulico.

Izterjanje točarinske takse v primeru pritožbe. Iz besedila taksnega zakona (tar. br. 62), da so odločbe generalne direktcije posrednih davkov, ki odloča o pritožbah zoper odmero točarinske takse, izvršne, sklepaajo nekateri po običajnem tolmačenju pojma izvršnosti, da pritožba odloži izterjanje takse. Temu pa ni tako, ker pravilnik (čl. 13. št. 16) izrecno določa, da se s pritožbo ne odloži plačilo ali izterjatev takse.

Promet.

Otvoritev potniškega prometa z Reko. Potniški promet z Reko je otvorjen izza dne 28. februarja t. l. Med Zagrebom in Reko so uvedeni od tega dne nastopni brzovlaki in potniški vlaki. Brzovlak št. 302/302 a, ki odide iz Zagreba ob 7. uri 25 minut, pride na Reko ob 13. uri 20 minut. Potniški vlak št. 310/3109 odide iz Zagreba ob 8. uri 50 minut in pride na Reko ob 17. uri 10 minut. Potniški vlak št. 312/312 a, ki odide iz Zagreba ob 23. uri 10 minut, pride na Reko ob 7. uri 20 minut. — Brzovlak št. 301 a/301 odide iz Reke ob 13. uri 55 minut in pride v Zagreb ob 20. uri. Potniški vlak št. 311 a/311 odide iz Reke ob 20. uri 25 minut in pride v Zagreb ob 5. uri 25 minut. Nadaljni potniški vlak št. 313 a/313 odide iz Reke ob 8. uri 43 minut in pride v Zagreb ob 17. uri 50 minut.

Potujoča pošta Ljubljana—Kamnik in obratno. Po min. odredbi se uvedeta s 1. marcem na progi Ljubljana—Kamnik namesto dosedanje ambulance št. 78, dve potujoči pošti in sicer 78 in 77. Ambulanca 78 bo odhajala iz Ljubljane ob 7.47 ter bo prihajala v Kamnik ob 11.40 in prihajala na ljubljanski glavni kolodvor ob 12.55. Ambulanca L. K. 77 bo odhajala iz Ljubljane ob 14.10 ter prihajala v Kamnik ob 15.24. Iz Kamnika bo odhajala ob 16.05 ter prihajala v Ljubljano na gl. kolodvor ob 17.28.

Zvišanje železniških prevoznih stroškov. Vsled povišanja tarifov na Madžarskem povišajo se izza dne 15. marca leta 1924. v potniškem in prtljažnem prometu naše kraljevine z Madžarsko vozne cene za potnike in prtljago na madžarskih železnicah za 30%.

Izvoz in uvoz.

Izvozna in uvozna dovoljenja na Čehoslovaškem. Za inozemce je osobito važno, da napravijo pravilno prošnjo za izvozno in uvožno dovoljenje, ker se sicer rešitev zavleče. Prošnje za izvozno in uvožno dovoljenje sme vložiti vsak čehoslovaški državljan brez ozira na njegovo bivališče. Inozemci smejo vlagati take prošnje edino le, ako imajo na Čehoslovaškem svoje stalno bivališče. — Obrtniki, trgovci in zasebniki lahko vlagajo prošnje tudi po pooblaščenih ali po pravnih zastopnikih. Zasebniki imajo le takrat pravico na ugodno rešitev, ako predmet izvoza ali uvoza vstreza raz-

meram pogodbene stranke. Prošnje trgovcev ali obrtnikov se rešujejo ugodno le, ako so upravičeni trgovati z blagom, katero hočejo izvoziti ali uvoziti, odnosno ako rabi obrtnik tako blago za izvrševanje svoje obrti.

Izvoz kromena iz Češkoslovaške. So glasno neki naredbi dovoljuje Češkoslovaška izvoz kromena samo proti specialnemu dovoljenju in proti plačilu pristojbine, ki znaša 1% fakturirane vrednosti.

Izvoz žitarie iz Rusije. Kakor poročajo iz Rige je prodala Rusija v letu 1923. 65.000 ton žitarie Nemčiji, 73.000 ton Franciji in 56.000 ton Holandiji, Norveška, Finlandija in druge baltičke države so istotako nakupile znatne množine žitarie v Rusiji.

Iz naših organizacij.

Gremij trgovcev Celje je na svojem letnem občnem zboru, dne 25. februarja 1924 sklenil, da se poviša članarina za člane brez nameščencev od 75 na 180 dinarjev, za člane z nameščenci od 120 na 180 Din, za solastnike tvrdk od 120 na 180 Din, za nameščence od 80 na 105 dinarjev, za prokuriste od 80 na 180 Din, za učence od 60 na 80 Din. Vpisnina se poviša od 60 na 100 Din, oprostnina od 100 na 150 Din, inkorporacija za manufakturo in modno stroko na 2.000 Din, inkorporacija za kolonijalno, špicerijo, železnice, trgovino z mešanim blagom na 1.500 Din. Za vse ostale stroke pa na 1000 Din. — Akcijske družbe plačajo 1% osnovne glavnice. Javne trgovske družbe po stroki in 50% pribitek. — Za »Trgovski list« se vsakemu članu poleg doklad pribrije naročnino v znesku 180 dinarjev.

Trgovski gremij v Ribnici. Oddelek finančne kontrole v Ribnici je poslal dne 25. februarja 1924 gremiju »vabilo«, da razglasi svojim članom sledeči oklic: Točilec in prodajalci alkoholnih pijač na drobno in na debelo z všteti točilci-vinogradniki so dolžni vsako leto prijaviti svoj obrat in promet radi odmere takse (pravilnik k tarifni postavki 62 t. z. Uradni list 116/378-1923) Kdor prijavo zamudi ali opusti, je kazniv v denarju od 100 do 2000 Din (pripomba 5 k tarifni postavki 62 taksnega zakona, Uradni list 113/368-1923.) — Postavljeni rok za prijavo je že potekel. Z ozirom na to se pozivljajo točilec in prodajalci alkoholnih pijač na drobno in debelo, tujega ali lastnega pridelka, da se nemudoma, a najkasneje do 10. marca 1924, zglase pri pristojnemu oddelku finančne kontrole, kjer bodo prejeli nadaljne instrukcije. — Seboj naj prinese: 1. Listine o pravici do točenja ali prodaje alkoholnih pijač, ali če bi to ne šlo, podatke listine (datum, in številka, ime obratovalca in obratovališča, kraj in vrsta obrata, soizvrševani obrat). 2. Mere vsakega posameznega točilnega (prodajalskega) prostora v decimetrih (dolžina, širina in višina). 3. Podatke o količinah vsake vrste v letu 1923: točenih (prodanih) alkoholnih pijač (litri: fina vina, navadnega vina itd.) in o letnem izkupičku za vsako količino ter skupaj; vse to ločeno po prodaji na drobno in na debelo. 5. Izkazila o osebni pravici poslovojdje ali krajevni pravici zakupodajalca. 6. Kolek po tar. post. 231 za 5 Din. — Kdor nikakor ne more priti sam, naj pošlje v njegovem obratu dobro orientiranega namestnika s pismenim pooblastilom in primernimi podatki. Pismena prijava se bo napravila pri oddelku. Nepravilnost v napovedi je kazniva, kakor zamuda ali opustitev prijave.

Dopisil.

POSLOVANJE ŽELEZNIŠKE UPRAVE.

Prejeli smo: Neka ljubljanska tvrdka je prejela avgusta meseca l. 1923. vagon blaga. Pošiljatev se je pa vsled krivde železnice pokvarila.

Po predpisih se je napravil takozvani učinski zapisnik, pri katerem sta bila navzoča dva zastopnika želez. uprave in dva od železniške uprave določena trgovska izvedenca.

Škoda, ki jo je utrpela tukajšnja tvrdka, je bila sporazumno ugotovljena nad 30.000 Din, kateri znesek pa vkljub vsem prošnjam in urgencam uprava železnice še do danes po preteku 7 mesecev tvrdki ni izplačala.

To omenjamo v podporitev izvajanj v članku v »Trgovskem listu«, od dne

26. m. m. »Porast dinarja, trgovci in draginja«, da javnost vidi s kakimi težkočami se morajo boriti posamezni trgovci, da pridejo do upravičene odškodnine, ki jim je bila po zakonu odmerjena in določena.

Lahko bi našli tudi še mnogo drugih primerov, ki jasno dokazujejo, da

mora trgovec, ki pošlje pošiljatev po poštne povzete, čakati večkrat po nekaj mesecev, da pride do svojega zneska, in ne morda pri pošiljatelj v Macedonijo, ampak taki slučaj se dogajajo ob Slovensko-hrvaški meji, kjer bi se pričakovalo, da bodo poštne-prometne razmere že vendar urejene.

in Turčijo se bodo pričela prihodnji teden v Angori med nemškim delegatom Freitagom in turškimi delegati.

Uradniška redukcija v Avstriji. Avstrijski prometni minister dr. Schürf je v finančnem odboru izjavil, da je znašala redukcija uradništva do oktobra 1923 18.4%. Število 104.219 se je znižalo na 85.026.

Tržna poročila.

Zivinski sejem v Mariboru. Na živinski sejem dne 26. februarja se je pripeljalo 11 konjev, 5 bikov, 175 volov, 229 krav in 3 teleta, skupno 423 komadov. Cene za 1 kg žive teže so bile sledeče: Debeli voli 13—16.25; poldebela 11.25—12.25; plemenski 10—11; klavne krave debele 11—12.50; plemenske 10 do 11; krave za klobasarje 9—10; mlezne krave 11—13.25; breje krave 11 do 13.25; mlada živina 11—13.25 dinarjev.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. 25—27, II. 22—24; meso od bikov, krav, telic 19—20; telečje I. 32, II. 28; svinjsko sveže meso 30—40 Din/kg.

Tedenski živinski sejem v Zagrebu. Zagreb, 27. februarja. Današnji sejem je navzlic slabemu vremenu približno dobro uspel. Dagon živine je bil srednji. Domače živine je bilo precej in ji je cena nekoliko padla. Bosenske živine je bilo malo in je obdržala stalne cene. Zelo so popustile cene teletom. Promet z živino je bil slab. Kupovalo se je nekaj za izvoz v Češkoslovaško in za Trst. Svinje so se nudile, sremških ni bilo. Za kg žive vage so cene notirale (v Din): Rogata živina: voli domači I. 14.50 do 15.50, II. 13—13.75, III. 11.75—12.50, bosanski I. 12.50—13.50, II. 11.25—12, III. 10—11, mlada domača živina 13 do 13.75, krave domače I. 13—14, II. 11.50 do 12.50, bosanske 9—11, teleta domača I. 17.50—18.50, II. 16.50—17.50. Svinje domače I. 27.50—29.50, II. 25 do 27, III. 21.25—22.50. Krma (za mle.): seno 75—112.50, otava 125—162.50, detelja 112.50—137.50. Konji težki seljaški, par 25.000—30.000, lahki, par 15 do 17.000, konji za izvozke par 10 do 12.500, žrebeta po komadu, enoletna 5000—6000, dveletna 5500—7500.

Na tržiščem kolonijalnem trgu notirajo: sladkor v kockah 3.55, kristal 3.45, kava: Rio 7, 6.60, Rio 6, 6.75, Rio 5, 6.90, Rio 4, 7.10, Rio 3, 7.50, Santos sup. 8, Santos prim. 8.30, Minas srednji 7.70, Minas fini 7.90, Minas lave 8.10, Rio lave 8, Guatemala 13, Portorico 13.50; riž: italijanski glace Splendor 1.89, Moulmain 1.86, Aracan glace 1.85; Soja olje v sodčkih 5.60. (Cene so v lirah.)

Dunajski trg. Na tukajšnji sejem prašičev se je prignalo iz Madžarske 316 in iz Jugoslavije 748 pitanih prašičev. Cene: 28.500 Ka za prvovrstne pitane prašiče, 28.500 Ka za srednje, stara žival 25.000, kmetska roba 28.000, sirnijsko blago 28.000, sedmograško 26.500, angleško 26.000. Tendanca neizpremenjena. Vsega vkup je bilo prignanih 3077 glav, med temi 166, ki so na zadnjem sejmu ostale brez kupca.

Književnost.

»Bankarstvo«. Izšla je četrta številka »Bankarstva«, ki ima sledečo vsebino: Ljubomir St. Kosier: Pred zbor akcionarov Narodne banke. Herman Wendel: Wirtschafts-Beziehungen zwischen Deutschland und Südslavien. Dr. Fran Windischer: Razvoj kreditnih prilik v Sloveniji od prevrata dalje. Ernst Grünwald: Trgovina i trgovački krediti. Oskar Weismayer: Razmatranja o Zagrebačkoj konferenci privrednih organizacija. Dr. Gustav Gregorin: Denarnotehnična stran vprašanja zvišanja vrednosti dinarja. Dr. Stanko Deželšč: Zagrebačka burza za robu i vrednote. Ing. Konstantin Čutuković: Država i privreda. Rudolf Crnić: Naše pomorsivo na privrednoj konferenci. Dr. Mirko Kus-Nikolajev: Woodrow Wilson. Bancarius: Slučaj Vase Veljanovića u Beogradu, te pregledni i bibliografski pregled i komunikacije banaka. — Naročnina na »Bankarstvo« znaša letno 150 Din. Administracija se nahaja v Zagrebu, Marovska ul. 30.

Prisilni poravnalni red. V zbirki zakonov izda prihodnji teden Tiskovna družba Prisilni poravnalni red ter Deveto in deseto poglavje srbskega kazenskega zakona. Oba zvezka se še lahko sedaj naročila pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.

Med predmete, kalere v Vaši trgovini vedno naglo prodate, spada brezdvomno

milo

ZLATOROG

Hitra prodaja je velik dobiček!

S tem visokovrednim izdelkom si ohranite Vaše odjemalce in zvišate promet. Ne dajte se premotiti z navidez cenejšimi izdelki, kateri Vam donesejo samo pritožbe Vaših odjemalcev.

Razno.

Trgovinska pogodba z Italijo. Beograd, 28. februarja. Tretja sekcija komisije za sklenitev trgovinske pogodbe z Italijo je imela dne 27. m. m. ob 17. svojo prvo oficijelno sejo. Italijanska delegacija s predsednikom dr. Brocchijem je bila zbrana polnoštevilno. Naše zunanje ministrstvo je zastopal načelnik dr. O. Rybač, za prometno ministrstvo so bili navzoči: predsednik prometne komisije Avramović in strokovnjaka Deroko in Banić. — Italijanska delegacija je predložila načrte o ureditvi jadranskega tarifa in o sklenitvi železniške konvencije, ki ureja obmejni promet, postopanje na obmejnih železniških postajah in promet z Reko. Dalje je bil predložen načrt ureditve tranzitnega prometa v smislu rimskega sporazuma o Južni železnici. V tej zadevi so predloženi trije načrti. Naša delegacija je sprejela načrte z izjavo, da jih mora preučiti. Raditega je bila nadaljna razprava prekinjena in se vrši druga seja šele prihodnji teden.

Uradno poročilo o izvedbi rimskega sporazuma. 29. febr. t. l. je izdal tiskovni oddelek zunanjega ministrstva kratko poročilo o izvedbi reškega sporazuma, ki objavlja: Včeraj so Italijani izpraznili ozemlje, ki je nam pripadlo v smislu rimskega sporazuma. Izročitev oz. prevzem je bil izvršen v popolnem redu.

Konferenca nasledstvenih držav. Po roča se, da je določena za spomlad odnosno najkasneje za poletje konferenca nasledstvenih držav z Madžarsko, ki ima definitivno urediti vsa med temi državami obstoječa sporna vprašanja.

Sovjeti odklanjajo naziv »Rusija«. — Po poročilih iz Moskve je ljudski komisar za zunanje zadeve izročil vsem diplomatskim zastopnikom noto, v kateri opozarja zastopstva tujih držav, da v svojih oficijelnih poročilih ne rabijo več imena Rusija, nego edino le oficijelni naziv »SSSR«, tj. Savez socialističnih sovjetskih republik.

Anglija znižala od 26 na 5% carino na nemško blago. Angleški listi so vzdignili mnogo prahu, ker je vlada znižala od 26 na 5% odbitek na račun odškodnin, katerega je Anglija iztirjevala na vrednosti uvoženega nemškega blaga. Bivši finančni minister Sir Robert Horne predvideva, da bo to pomenilo poplavo angleških trgov z nemškim blagom po nizki ceni, in neki drugi bivši minister zatrjuje, da bo ta korak vlade rodil nova nesoglasja med zavezniki, ako se ni Mac Donald o tem prej posvetoval s francosko vlado. Omenjeno znižanje odbitka s strani angleške vlade je treba smatrati kot praktičen ukrep, ki ga je izval v resnici nevzdržen položaj angleških uvoznikov. — Ustroj je enostaven ter zadostuje naveden primer za njega razlago. V Anglijo je prispelo za 100 šterlingov nemškega blaga. Angleški trgovec je plačal 26 šterlingov v angleški carinarnici ter poslal 74 šterlingov nemškemu prodajalcu. Nemška vlada je potem temu povrnila 26 šterlingov, 17. novembra m. l. je pa nemška vlada naznanila, da ne more

več plačevati 26% svojim izvoznikom. Vendar pa je angleški zakon ostal v veljavi in so angleški uvozniki še nadalje plačevali odbitek 26% na vrednost uvoženega blaga angleški vladi, medtem ko so morali to blago plačevati nemškim trgovcem po 100%; tako je v resnici od 17. novembra dalje plačeval angleški uvoznik nemške reparacije angleški vladi, ki je seveda te dohodke vknjižila na račun vojnih odškodnin, skupen za vse zaveznike. — Seveda se je radi tega bremena, naloženega angleškim uvoznikom, uvoz iz Nemčije značno skrčil, in to opravičuje tiste, ki pravijo, da je z znižanjem odbitka padla ovira, ki je stala na poti uvozu nemškega blaga. Ampak nemška vlada ni plačevala reparacij. Z druge strani so angleški trgovci protestirali, ker so morali plačevati, in baš dan poprej, ko je angleška vlada izdala to naredbo, se je vršil v londonski trgovski zbornici protestni shod. Z novo naredbo stopi na mesto 26%, ki jih Nemčija ni plačevala, 5%, ki jih bo Nemčija plačevala; medtem se je tudi nemška vlada obvezala, da bo plačala v zlatu angleškim uvoznikom vse vsote, ki so jih plačali angleški carini od 17. novembra do danes, t. j. vsega skupaj približno milijon šterlingov. Novi sporazum bo moral ostati v veljavi do 17. aprila 1927, ampak jasno je, da gre tu le za rok pro forma, ker bo namesto tega angleško-nemškega dogovora stopil splošni sporazum o reparacijah, kateri se ima skleniti na podlagi poročil, sestavljenih od obeh odborov izvedencev.

Svetovno gospodarstvo v ameriških rokah. Zjedinjene države so hitro prebolele vojno krizo — kolikor jih je sploh zadela. Za preteklo leto naznanjajo ameriška poročila splošno polno zaposlenost delavskih moči. Povsod se beleži produkcijski rekord tako v gradbeni in kovinski industriji, tako v železniškem prometu, kakor tudi končno v naraščanju prihrankov v vseh denarnih zavodih. Leta 1913. so producirale Zedinjene države okoli 60 milijonov ton jekla in železa, lansko leto pa 85 milijonov. Ameriška produkcija na jeklu in železu je od l. 1913. narasla za 34%, evropska pa je padla za 42%. Pred vojno je bila Evropa merodajni producent jekla in železa, danes je to Amerika. Ako pojde tako naprej, bo diktirala cene Amerika polagoma na vseh važnejših poljih gospodarskega življenja. V ameriških delavnicah se dela dandanašnji z napeto intenzivnostjo, da evropski opazovalec kar ostrmi. Amerikanec dela na sploh mnogo dalje časa kot Evropejec.

Deficit avstrijskih zveznih železnice. — Glasom priobčila generalne direkcije avstrijskih zveznih železnic o bilanci leta 1923. znašajo dohodki 210 milijard aK (11 milijard več, kakor proračunano), izdatki 391 milijard (83 milijard manj kakor proračunano) in obratni primanjkljaj 81 milijard (44 milijard manj kakor proračunano).

Predpogajanje za sklenitev nemško-turškega dogovora. Pogajanja za sklenitev dogovora prijateljstva med Nemčijo

Krompir, zdrav, prebran, kupujem. Pismene ali brzojavne ponudbe z navedbo najnižje cene poslati na **Predojevič, Nova Gradiška**

WINOCET
tovarna
vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi
: najfinejši in najokusnejši :
namizni kis iz pristnega vina.
ZAHTEVAJTE PONUDBO!
Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.
Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

NA VELIKO!
Priporočamo: galanterijo, nogavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rinčice, podloge (belgier), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanec, vezenino, svilo, tehtnice decimalne in balančne najceneje pri
JOSIP PETELINC
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

LJUBLJANA
SIMON GREGORČIČEVA ULICA 13
Telefon šte. 552
se priporoča
za naročila vseh v njeno stroko spadajočih del.
Lastna knjigovoznica.
Izvršitev točna in solidna!

JUGOEKSIM
Trgovska družba. Vekoslav Pelc & dr.
Eksport **LJUBLJANA** Import
Vegova ulica 8
Glavno zastopstvo za Slovenijo in zaloga mlina „UNION“ Osijek
TRGOVINA
s špecerijskim, kolonijalnim, materialnim blagom, deželnimi, poljskimi pridelki, lesom in lesnimi izdelki na debelo in drobno

Naročajte in razširjajte Trgovski list!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D.
TELEFON 733 LJUBLJANA TELEFON 733
naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta
na Miklošičevi cesti 13
tovarniško zalogo vseh vrst opeke lastnega izdelka.
Opeka je na razpolago v poljubnih množinah po najnižji dnevni ceni.

Velika zaloga vsega
elektrotehničnega materiala
motorjev, svetilnih teles, gradnje elektrarn, inštalacije
elektrotehnično podjetje
LEOPOLD TRATNIK
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 25.
Na debelo! Na drobno!

Stroški pri uporabi bencina
Vozi brez bencina!
Adaptiraj tvoj avto, traktor ali stabilni motor z patent. „Hag-Generatorjem“
Prospekt in reference daje
Jugo-Hag
LJUBLJANA, Bohoričeva ulica 24
Telefon št. 560
Stroški pri uporabi oglja

Nahrbtnike in naramnice
lastnega proizvoda oddaja na veliko 30% ceneje kot iz inozemstva
IVAN SAVNIK, KRANJ
Slovenija.
Na željo se pošljejo vzorci!

Trgovci industriji oglašajte v „Trgovskem listu“!

A. VICEL
Maribor, Glavni trg 5
trgovina s hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto in ulito posodo, porcelanasto, kameninasto in stekleno robo.
Na debelo! Na drobno!

Gradbeno podjetje
Ing. Dukić in drug
= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

Ivan Jelačin
Ljubljana
Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe
Zaloga sveže pražene kave mletih dišav in rudninske vode
Točna in solidna posrežba!
Zahtevajte cenik!

STROJI IN APARATI ZA SLADOLED.
TOVARNA ZA HLADILNE OMARE IN HLADILNE NAPRAVE
„DRAVA“, d. d., Maribor
TELEFON 256.
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE!

ZORA
družba za import in ameriškega mineralnega olja, bencina, petroleja, tehnične masti i. t. d. v Ljubljani
javlja tem potem svojim cenjenim odjemalcem in interesentom, da je
preselila
svoje skladišče iz dosedanjih prostorov na Dunajski cesti šte. 33 v svoje lastne tovarniške prostore
na Martinovi cesti
med Kolinsko tovarno in tovarno za klej, kamor naj izvolijo poslati stranke svoje voznike. — Naročila sprejema pisarna na Dunajski cesti šte. 33. — Telefon 534.

Priporočamo:
Jos. Petelinc
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip 7.
Najboljši šivalni stroji v vseh opremah Gritzner, Adler za rodbinsko in obrtno rabo, istotam igle, olje ter vse posamezne dele za vse sisteme.
En gros!

AVTO
bencin, pnevmatika olje, mast, vse popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi
Jugo-Avto, d. z o. z. v Ljubljani.

KAMENO SOL
V KOSIH IN ZMLETO NUDI V VSAKI MNOŽINI NAJCENEJE ZA TAKOŠNJO DOBAVO TVRDKA
BRACA OFNER - SOLNI MLIN - NOVISAD
TELEFON 327

Pristopajte kot član k družstvu
TRGOVSKA AKADEMJA!

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA
Dunajska c. 4 (v lastni stavbi).
KAPITAL in REZERVE Din 17,500,000.—
Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.
Brzjavni: Trgovska
Telefoni: 139, 146, 458

PODRUŽNICE: Maribor, Novo mesto Rakek, Slovenjgradec Slovenska Bistrica

EKSPozITURE: Konjice Meža-Dravograd

Prva žebliarska in železooobrtna zadruga v Kropi in Kamni gorici

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija).

Brzjavke: Zadruga Kropa.

Telefon interurban: Podnart 2.

Žebli za normalne in ozkofirne
železnice
Žebli za ladje, črni ali pocinkani
Žebli za zgradbe, les itd.
Žebli za čevlje
Spojke za odre in prage

Spojke za ladje in splave
Železne brane
Zobje za brane
Kljuke za podobe, zid, cevi,
žlebove itd.
Vijaki z maticami

Podložne pločice
Malice
Zakovice za tenderje, kotle,
mostove, sode, pločevino,
kolesa itd.
Vijačni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje.
Ilustrovani ceniki na razpolago.

Veletrgovina

A. Šarabon

v Ljubljani

priporoča

špeterijsko blago

raznovrstno žganje,
moko
in deže'ne pridelke,
raznovrstno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave z elek-
tričnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Radi špedicijskih poslov, carinjenja, tarifiranja in vskladiščenja obrnite se na:

„BALKAN“ d. d. za mednarodne Transporte

ki ima podružnice v vseh večjih mestih naše države in afilijacije ter generalna
zastopstva v vseh trgovskih centrih kontinenta.

Centrala v Ljubljani, Dunajska cesta 33.

Dr. ANDREJ VEBLE

si usoja naznaniti, da je preselil svojo odvet-
niško pisarno iz Sv. Lenarta v Slov. goricah
v Maribor,

Aleksandrova cesta 6, I. nadstropje.

Maribor, dne 18. svečana 1924.

Traverze, cement in železne blagajne

pri FRAN STUPICA, trgovina
z železnino in poljedelskimi
stroji.

Ljubljana, Gosposvetska c. 1

TVRDKA

A. VOLK

LJUBLJANA

Veletrgovina žita in
mlevskih izdelkov
priporoča iz svoje zaloge

vse vrste pšenične
moke najboljših
banaških
mlinov,

otrobe, koruzne
in ajdove izdelke, kašo,
ješprenj, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol
in druge
poljske pridelke.

Telefon štev. 449.

Brzjavi: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

JADRANSKA BANKA

D. D.

BEOGRAD

Delniška glavica: Din 60,000.000. Rezerve: Din 32,515.000

CENTRALA (ZAČASNO) LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Beograd	Dubrovnik	Korčula	Maribor	Split
Bled	Ercegnovi	Kotor	Metković	Šibenik
Cavtat	Jelsa	Kranj	Prevalje	Zagreb
Celje	Jesenice	Ljubljana	Sarajevo	---

Brzjavni naslov: Jadranska --- Amerikanski oddelek --- Potniški urad

INOZEMSKA ZASTOPSTVA:

ITALIJA: Banca Adriatica, Trst, Opalija, Zader. -- AVSTRIJA: Adriatische
Bank, Wien. -- JUŽNA AMERIKA: Banco Yougoslavo de Chile, Valparaiso,
Antofogasta, Punta Arenas, Porvenir, Puerto Natales.

[AFILACIJA: Frank Sakser State Bank, 82 Cortlandt St., New York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih sveta in
se peča z vsemi bančnimi posli.